

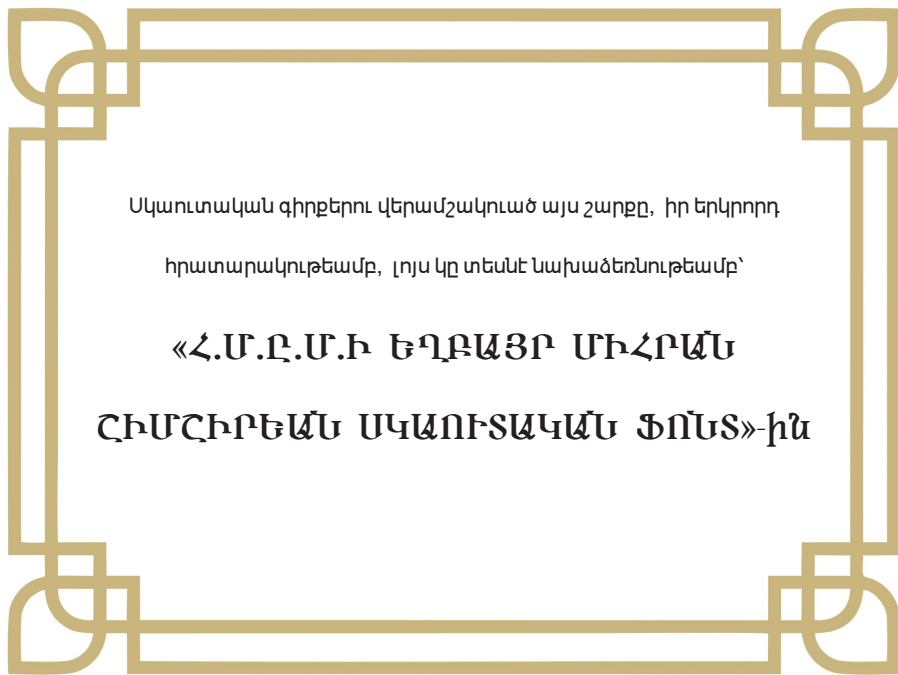
Հ.Մ.Ը.Մ.

Արի - Արեւոյշ

ՆՈՐԱԳԻՐ

**Պատրաստեց եւ խմբագրեց՝
Կարպիս Գապասագալեան**

**Օգնական խմբագիր՝
Գառնիկ Թորիկեան**

Բ. ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՄ

**ՎԵՐԱՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱՄԷՆ ԻՐԱՌՈՒՄԸ
ՎԵՐԱՊԱՀՈՒԹ Է Հ.Մ.Ը.Մ.Ի
ԿԵՌՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ**

**Կողքի ձեւաւորում եւ էջադրում՝
Եղբ. Յովհաննէս Փամբալեան**

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

Միութենական մեր կեանքին մեջ ընդհանրապես եւ սկաուտութեան մեջ յատկապես, դաստիարակչական գեղատիպ գիրքերու հրատարակութիւնը միշտ ալ ներկայացած է կարեւոր անհրաժեշտութեամբ: Զ.Մ.Ը.-Մ.ի իրերայաջորդ Պատգամաւորական Ժողովներ եւ համա-Զ.Մ.Ը.Մ.ական խմբապետական համագումարներ բազմիցս մշակած են դաստիարակչական գիրքերու ծրագիրներ, որոնք սակայն չեն հասած վերջնական հրատարակութեան հանգըրլանին:

Զ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութիւնը այս հրատարակութեամբ տարիներու եւ սերունդներու երազ մը կ'իրականացնէ, երբ 21րդ դարու Զ.Մ.Ը.-Մ.ական սկաուտին կը ներկայացնէ իր կեանքի, հա՛յ կեանքի նոր պայմաններուն պատշաճող գիրք մը, որ բովանդակութեան եւ մատուցման իր ձեւերով կը կարծենք որ հիմնական վերատեսութեան կ'ենթարկէ ցարդ կիրարկուած դաստիարակչական ծրագիրները:

Նախապէս, Զ.Մ.Ը.Մ.ի կարգ մը շրջաններ ունէին դաստիարակչական մասնակի ծրագիրներով իրենց գիրքերը, պատրաստուած՝ սկաուտական տեղական մարմիններու կողմէ: Այս հրատարակութիւնը կու գայ ընդգրկելու բոլոր ծրագիրները եւ համապարփակ ձեւով ներկայացնելու Զ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտութեան ազգային եւ բարոյական վեհ սկզբունքները, օրինակելի քաղաքացիի եւ տիպար հայու կերտման զոյգ առաջադրանքներով:

Կը հաւատանք, որ այս հրատարակութիւնը մնայուն ուղեցոյցը պիտի հանդիսանայ Զ.Մ.Ը.Մ.ական սկաուտին, անբաժան ընկերակիցը ըլլայ անոր՝ հաւաքոյթներու եւ աշխատանքային հանդիպումներու ընթացքին: Սկաուտը պիտի գուրգուրայ իր գիրքին վրայ, բժախնդրօրէն գործադրէ հոն տեղ գտած վարժութիւններն ու թելադրանքները եւ, ամենէն կարեւորը, ջանք չխնայէ զանոնք գործնապէս արտայայտե-

լու իր անմիջական շրջապատին մէջ:

Հրատարակութիւնը պատրաստուած է սկաւտական աշխատանքներու մէջ երկարամեայ փորձառութիւն ունեցող պատասխանատուներու կողմէ: Ներկայացուած նիւթերը քննուած եւ ուսումնասիրուած են համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական խմբապետական համագումարներուն, վերջին տարիներուն փորձարկուած են շրջաններու մէջ եւ հրատարակութեան յանձնուած՝ Սիտնիի համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական խմբապետական Գ. համագումարին կողմէ վերջնական վերանայումի ենթարկուելէ ետք:

Կ'ընդունինք, որ այս գործը կրնայ կատարեալ եղած չըլլալ, սակայն կը կարծենք, որ երկար պատրաստութիւններէ եւ փորձարկումներէ ետք անհկա հեռու չէ կատարեալէն եւ լաւապէս կրնայ ծառայել իր նպատակին:

**Հ.Մ.Ը.Մ.Ի
ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ**

Ն Ո Ր Ա Գ Ի Ր

-Նորագիրը պարտի նուագագոյնը 11 տարեկան ըլլալ:

-Նորագիրը մինչեւ խոստում տալը կ'ունենայ երեք ամսուան փորձառական շրջան մը:

-Նորագիրը նախքան խոստում տալը պարտի գիտնալ.-

	Էջ
* Ազգային դրօշակին իմաստը.....	7
* Ազգային քայլերգը.....	9
* Ապրած երկրի քայլերգը, դրօշակը եւ անոնց իմաստը	12
* Գիտնալ Յ.Մ.Ը.Մ.ի եւ Յ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական Դրօշակները...	14
* Գիտնալ Յ.Մ.Ը.Մ.ի Քայլերգը	16
* Յ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտութեան Պատմութիւնը.....	18
* Հասկնալ եւ գործադրել Յ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական խոստումը եւ դաւանանքը.....	21
* Յ.Մ.Ը.Մ.ի նշանակը եւ նշանաբանը.....	34
* Յ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտութեան նշանակը եւ նշանաբանը.....	36
* Սկաուտութեան խորհրդանիշը եւ նշանաբանը.....	38
* Խոստման արարողութեան իմաստը եւ խորհուրդը.....	41
* Բարեւներու տեսակները եւ անոնց գործածութեան եղանակը.....	43
* Յ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական տարագին զանազան մասերը.....	46

**- Նորագիրի մը փորձառական շրջանին չսկսողութիւնը
եւ գիտելիքներու փոխանցումը կը սկսնանք խոստում
նախքան ան:**

1.- Ազգային դրոշակին Իմաստը

Ամբողջացր՛ր պարսպ ձգուած բառերը.

Հայ ազգային դրոշակը բոլորիս կողմէ ճանչցր-
լած.....դրոշակն է: Ան իբրեւ հայ ազգի դրո-
շակ որդեգրուեցաւին: Այդ թուականին Հայաս-
տան երկար տարիներ օտար լուծի տակ մնալէ ետք
..... պետութիւն դարձաւ:

Գծէ՛ ազգային դրոշակը եւ ապա ներկէ՛.

Գրե՛ իւրաքանչիւր գոյնին իմաստը.

Կարմիր գոյնը կը ներկայացնէ . -

Կապոյտ գոյնը կը ներկայացնէ . -

Նարնջագոյնը կը ներկայացնէ . -

1920-ին, երբ Հայաստան խորհրդրդայնացաւ, այս դրօշակը գործածուելէ դադրեցաւ, ապա եօթանասուն տարիներ ետք, երբ Խորհրդային Միութիւնը քայքայուեցաւ, Հայաստան վերագտաւ 28 Մայիս 1918-ին կերտած Անկախութիւնը եւ Հայաստանի Հանրապետութիւնը 27 Մայիս 1989-ին Եռագոյն դրօշակը վերահաստատեց որպէս ազգային դրօշակ:

2.- Ազգային Քայլերգը

Մեր հայրենիք ազատ անկախ,
Որ ապրել է դարե դար
Իր որդիքը արդ կանչում է
Ազատ, անկախ Հայաստան:

Ահա՛, եղբայր, քեզ մի դրօշ,
Որ իմ ձեռքով գործեցի,
Գիշերները ես քուն չեղայ,
Արտասուքով լուացի:

Նայիր Նրան երեք գոյնով,
Նուիրական մեկ նշան,
Թող փողփողի թշնամու դեմ,
Թող միշտ պանծայ Հայաստան:

Ամենայն տեղ մահը մի է,
Մարդ մի՛ անգամ պիտ՛ մեռնի
Բայց երանի՛ որ իր ազգին
Ազատութեան կը զոհուի:

Այս երգը իր սկզբնական ձևով գրած է Միքայել Նալպանտեան 1859 թուականին, ուղղուած՝ ցարական եւ սուլթանական բռնակալութիւններուն դեմ:

Հայաստանի Հանրապետութիւնը երբ դուրս եկաւ Խորհրդային Միութենէն եւ ինքզինք անկախ հռչակեց, որոշեց ունենալ Հայաստանի Հանրապետութեան Նոր քայլերգ:

Այս երգը, որպէս քայլերգ որդեգրուեցաւ 1990 Օգոստոս 24-

ին:

Ընդօրինակէ՛ մնացածը.

Մեր հայրենիք ազատ անկախ,

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ամեն ազգ ունի երգ մը, որ յարգանքով կ'երգուի եւ կը
լսուի նոյն ազգին բոլոր անհատներուն կողմէ: Այդ երգը
կը կոչուի ազգային քայլերգ:
Բոլոր քայլերգներուն նման, մեր քայլերգն ալ պետք է

արժանանայ ամենամեծ յարգանքի, որովհետեւ ան կ'արտայայտե հայ անհատին փափաքը եւ երազը իր հայրենիքին հանդէպ: Քայլերգը կ'երգենք ոտքի, պատրաստ վիճակի մէջ, լրջօրէն, կտրուկ ձեւով եւ ամբողջութեամբ:

Գրել ազգային քայլերգին բացատրութիւնը տող առ տող.

Որպես լաւ քաղաքացիներ, սկաուտները պետք է յարգեն իրենց ապրած երկիրը եւ կառավարութիւնը, պետք է յարգեն նաեւ այդ երկրին քայլերգը եւ դրօշակը:

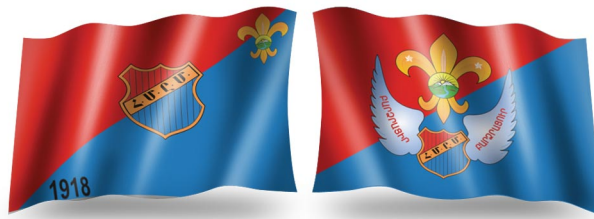
Քայլերգը պետք է երգել ոտքի, պատրաստ վիճակի մէջ, լրիւ, կտրուկ եւ յստակ:

Գծէ՛ եւ ներկէ՛ ապրած երկրիդ դրօշակը.

*Ի՞նչ են դրօշակին չափերը կամ
զանազան բաժիններուն
համեմատութիւնները.*

Սկաուտը պետք է գուրգուրայ դրօշակին, որովհետեւ ան իր պարծանքն է ու տեսլականը: Պետք է բարեւէ դրօշակին, երբ ան բարձր դիրքի վրայ է: Իսկ երբ չի գործածուիր, պետք է մաքուր, յատուկ ձեւով ծալուած եւ ապահով տեղ մը պահուի: Պետք է զգոյշ ըլլալ որ դրօշակը բնաւ գետին չքսուի:

4.- Գիտնալ Հ.Մ.Ը.Մ.ի եւ
Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սկսուտական
Դրօշակները

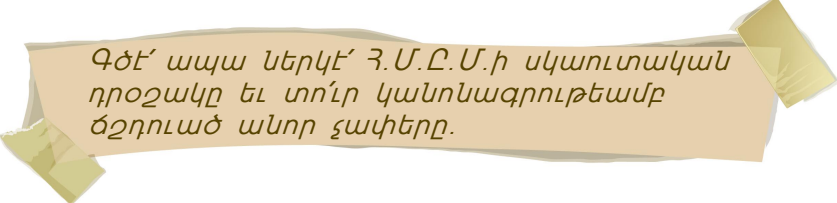

Գծե՛ր ապա ներկե՛ր Հ.Մ.Ը.Մ.ի դրօշակը եւ տո՛ւր
կանոնագրութեամբ ծճողւած անոր չափերը.

Դրօշակին իմաստը.-

Բոլորս տեսած ենք դրօշակներ եւ գիտենք, թէ ի՞նչպէս կ'ըլլան
անոնք: Դրօշակներ տեսած ենք տողանցքներու ընթացքին, պետա-
կան հաստատութիւններու շէնքերուն առջեւ, եւայլն:

Դրօշակը ճիշդ է որ շինուած է կտորէ, բայց անոր իմաստը եւ խորհուրդը այդ կտորէն շատ անելի խորունկ է: Ան մեր պատիւն է, յաջողութեան, յառաջդիմութեան եւ պայծառութեան խորհրդանիշն է, յատուկ ուշադրութեամբ, յարգանքով եւ կարգապահութեամբ պետք է գործածենք զայն, որովհետեւ ան սուրբ է:

Գծէ՛ ապա ներկէ՛ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկառուտական դրօշակը եւ տո՛ւր կանոնագրութեամբ ճշդուած անոր չափերը.

Ուշադրութիւն.

Այս քայլերգը ամբողջութեամբ էւ ճշգրտօրէն երգել
գիտնալը նախապայման է Հ.Մ.Ը.Մ.ականին եւ
տիպար սկաուտին համար:

6.- Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ակաուտութեան Պատմութիւնը

1907ին, անգլիացի զօրավար
Լորտ Պէյտըն Փաուըլ հիմնեց
սկաուտական շարժումը, մեկնե-
լով երիտասարդները փոքր տա-
րիքէն դաստիարակելու պահան-
ջէն: Այդ օրերուն Պոլիսէն հայ երի-
տասարդ մը՝ Շաւարշ Զրիսեան
Եւրոպա գացած էր ուսանելու:
Շաւարշ Զրիսեան Եւրոպա գտնը-
լած իր շրջանին ծանօթացաւ
սկաուտութեան: Ան երբ վերա-
դարձաւ Պոլիս, թերթերու միջո-
ցաւ սկաուտական շարժումը ծա-
նօթացուց հայերուն, գովելով այդ շարժումին դաստիարակ-
չական, ֆիզիքական եւ բարոյական յատկութիւնները: Շա-
ւարշ Զրիսեան կը մտածէր նաեւ հիմնել միութիւն մը, Յայ
Մարմնամարզական Ընդհանուր Միութիւն անուան տակ,
որուն նպատակը պիտի ըլլար հայ մարզական բոլոր ակումբ-
ները հաւաքել մէկ անունի տակ եւ կիրարկել նաեւ սկաուտու-
թիւն:

Յայ վարժարաններն ու միութիւնները փորձեցին իւրաց-
նել սկաուտական սկզբունքները: Յաջող աշխատանք տարին
Յովհաննէս Յինդլեան, որ դպրոցի տնօրէն էր, եւ Գրիգոր Յա-
կոբեան, որ սկաուտութիւնը սիրող մըն էր: Այս երկուքը փոր-
ձեցին սկաուտութիւնը տարածել Պոլսոյ զանազան շրջանակ-
ներուն մէջ, սակայն համաշխարհային Ա. պատերազմին
պատճառով աշխատանքը յառաջ չգնաց: Այս պատերազմի

ընթացքին հայերը տեղահան եղան իրենց հայրենիքէն եւ դարձան գաղթական: Պատերազմի աւարտին, 1918 թուականին, հայ գաղթականներ եւ որբեր սկսան հաստատուիլ Պոլսոյ մէջ, որ համեմատաբար նուազ ազդուած էր պատերազմի հետեւանքներէն: Հոն գտնուող հայերը ամեն ձեւով փորձեցին օգնել իրենց ազգակիցներուն:

Գրիգոր Յակոբեան, որ պատերազմէն ետք մնացած էր Պոլիս, իր գործակիցներուն ընկերակցութեամբ մտածեց կազմել սկաուտական խումբեր եւ սկաուտներու միջոցաւ օգնութեան հասնիլ այդ որբերուն: Անոնք ծրագրեցին հիմնել Հ.Մ.Ը.Մ.ը եւ

հայ սկաուտներու շարժումը, ինչպէս նախատեսած էր Շաւարշ Քրիսեան: Ծրագիրը յաջողեցաւ եւ նոր արձանագրուած սկաուտներ դրամ հաւաքելով, դեղ, դարման, հագուստ եւ տաքնալու փայտ հայթայթելով օժանդակեցին չքաւոր ընտանիքներուն:

Միւս կողմէ, որբանոցներ բացուեցան հայ որբերուն յատուկ: Հ.Մ.Ը.Մ.ի ղեկավարները այդ որբանոցներուն մէջ հիմնեցին սկաուտական շարժում, խմբապետներ ուղարկելով անոնց: Սկաուտութիւնը արագ ձեւով զարգացաւ որբանոց-

Ներեն ներս: Շուտով կազմուած սկաուտական խումբերը իրարու միջեւ մարզական խաղեր կազմակերպեցին եւ հանդեսներով ներկայացան հայ ժողովուրդին: Զ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտներ:

րը մասնակցեցան հայ ազգային եւ եւրոպական երկիրներու տօներուն առիթով կազմակերպուած տողանցքներուն, ջահագնացութիւններուն եւ քաջալերուեցան ժողովուրդէն:

Զ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտները իրենց գիտելիքներու զարգացման եւ առողջ ու չարքաշ կեանքի վարժութեան համար մասնակցեցան բանակումներու, արշաւներու եւ զանազան ուրիշ աշխատանքներու:

7.- Հասկնալ եւ Գործադրել
Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սկաուտական
Խոստումը եւ Դաւանանքը

«Կը խոստանամ
- Ըլլալ հաւատարիմ Աստուծոյ
եւ ծառայել Ազգիս ու
Հայրենիքիս:
Միշտ օգնել ուրիշին եւ գործել
իրրեւ պարտականութեան
գիտակից, արի եւ վեհանձն
մարդ:
Հնազանդիլ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արիներու
(Արենոյշներու) դաւանանքին:

Տո՛ւր հետեւեալ բառերուն իմաստը.

- Պատիւ -----
- Խոստում -----
- Համեստութիւն -----
- Պարտականութիւն -----
- Արի -----
- Վեհանձն -----
- Համբաւութիւն -----

Գրե՛ք խոստումին բացատրությունը տող առ տող.

Պատասխանե՛ք հետեւեալ հարցումներուն.

Ե՞րբ Արի (Արենոյշ) մը խոստում կու տայ:

Ի՞նչ կտորներ եւ նշաններ կ'աւելնան տարագին վրայ:

ԴԱԲԱՆԱՆՔԸ

Սկաուտի մը կեանքը ճիշտ ուղղութիւն ունենալու համար, կայ 12 յօդուածներէ բաղկացած ամբողջութիւն մը, որ կը կոչուի.- «*Սկաուտին Դաւանանքը*»

- 1.- Արիին (Արեւոյշին) խօսքը նուիրական է:
- 2.- Արին (Արեւոյշը) հնազանդ է:
- 3.- Արին (Արեւոյշը) հաւատարիմ եւ ուղղամիտ է:
- 4.- Արին (Արեւոյշը) միշտ կ'օգնէ ուրիշին:
- 5.- Արին (Արեւոյշը) բարեկամ է բոլորին եւ եղբայր (քոյր)՝ ուրիշ սկաուտի, առանց ընկերային կարգի խտրութեան:
- 6.- Արին (Արեւոյշը) բարեկիրթ է:
- 7.- Արին (Արեւոյշը) մաքուր հայերէն կը խօսի ամէն ատեն եւ ամէն տեղ:
- 8.- Արին (Արեւոյշը) անասունները եւ բոյսերը կը սիրէ ու կը պաշտպանէ:
- 9.- Արին (Արեւոյշը) միշտ զուարթ եւ խանդավառ է:
- 10.- Արին (Արեւոյշը) աշխատասէր եւ կորովի է:
- 11.- Արին (Արեւոյշը) տնտեսող է:
- 12.- Արին (Արեւոյշը) մաքուր է մտածումով, խօսքով եւ գործով:

1.- ԱՐԻՒՆ (ԱՐԵՏԱՅԵՐԱ) ԽՕՍԵՐ ԱՌԻՐԱԿԱՆ Է

Աշխարհի վրայ գեշ բաներ են՝ խաբեբայությունը, սուտը, եւայլն: Վստահաբար գիտես ստախոս Միհրանին պատմութիւնը, ուր Միհրան քանի մը անգամ կը խաբէ գիւղին բնակիչները, թէ գայլը եկած է ու ոչխարները կ'ուտէ, իսկ երբ գայլը իրաւ կը յարձակի, այս անգամ ոչ ոք կը հաւատայ իրեն:

Ի՞նչ է այս պատմութեան իմաստը: Սուտի եւ խաբեբայութեան հետեւանքով մարդիկ վստահութիւն կորսնցուցին խաբեբայ Միհրանին հանդէպ: Պիտի ուզէի՞ր որ մարդիկ չվստահին քեզի, կասկածին ըսածիդ, ըսեն որ այս տղան բան մը կը խոստանայ, բայց չ'ըներ ու տարբեր աչքով նային քեզի: Ո՛չ: Ուրեմն՝ խօսքդ միշտ ճշմարիտ, անկեղծ եւ նուիրական պիտի ըլլայ:

2.- ԱՐԻՒՆ (ԱՐԵՏԱՅԵՐ) ՀՆԱՁՅՆՈՒ Է

Երեւակայէ 100 անձերէ կազմուած երգչախումբ մը, որուն անդամները խմբավարին դիմաց կանգնած՝ կ'երգեն առանց իրեն հետեւելու : Ի՞նչ կ'ըլլայ արդիւնքը: Ի՞նչ տեսակի իրարանցում եւ անա-խորժ աղմուկ կ'ըլլայ:

Երեւակայէ նաեւ բանակ մը, որուն զինուորները չեն հետեւիր իրենց պետին: Որեւէ գործողութիւն պիտի ձախողի: Մէկը կը յարձակի, ուրիշ մը յառաջ կ'երթայ, միւսը տակաւին տեղը մնացած է, եւայլն: Արդիւնքը սպասուածը չ'ըլլար:

Այս երկու օրինակներուն մէջ կը տեսնենք հաւաքականութիւն մը եւ ղեկավար մը: Երբ հաւաքականութիւնը չի հնազանդիր ղեկավարին, աշխատանքը անպայման կը ձախողի եւ արդիւնքը չ'ըլլար սպասուածը:

Արին ալ, ըլլա՛յ խմբակին, խումբին կամ մասնաճիւղին մէջ, կը կազմէ մէկ մասնակը հաւաքականութեան մը: Ան պիտի հնազանդի իր ղեկավարին: Ընտանիքի որպէս անդամ, սկաու-

տը նաեւ պիտի հնազանդի իր հօրը, մօրը եւ իրմէ անելի տարեցներուն: Մտածէ թէ որքա՞ն կրնաս օգտուիլ քու մեծերուդ փորձառութենէն, հնազանդելով անոնց տուած ցուցմունքներուն:

Իսկ եթէ պատահի, որ առարկութիւն մը, ըսելիք մը ունենաս տրուած հրահանգի մը մասին, նկատողութիւնդ ըրէ տըրւած հրահանգը գործադրելէ ետք միայն:

3.- ԱՐԻՆ (ԱՐԵՆՈՅԸ) ՀԱԲԵՏԱՐԻՄ ԵՒ ՈՒՊՈՒԱԿՏ Է

Կրնա՞յ ըլլալ որ անձ մը գէշութիւն ընել մտածէ եւ սակայն բարիք ընէ: Անկարելի՛ է: Անձ մը կը գործէ, այն ինչ որ կը մտածէ ուղեղը: Ուրեմն եթէ ուղեղը մտածէ չարութիւն ընել, ապա այդ անձը պիտի չարագործէ: Եթէ մտածէ ստել, վերջ ի վերջոյ պիտի ստէ: Ուրեմն սկառուտը պիտի լսէ իր խիղճը ու ըստ այնմ պիտի մտածէ, ուղիղ միտք ունենայ: Հաւատարիմ պիտի ըլլայ իր մտածումներուն ու սխալներ չգործէ, իսկ եթէ պատահի որ սխալ մը գործէ, սկառուտը պիտի գիտնայ սրբագրել սխալը ու ներողութիւն խնդրէ առնչակից անձերէն:

4.- ԱՐԻՆ (ԱՐԵՆՈՅԸ) ՄԻՇՏ Կ՝ՕԳԱԷ ՈՒՐԻՇԻՆ

Մարդկային լաւագոյն յատկութիւններէն մէկը կը համարուի իր նմանին օգնելու հասկացողութիւնը եւ գործնականօրէն կիրարկումը:

Վերջին հաշուով մարդ արարածը ինք իրեն համար չէ որ կ'ապրի. ժողովրդային ասացուածքը կ'ըսէ. «Մարդ՝ մարդով է մարդ»: Շատ բնական է, որ մեր կեանքին մէջ, մենք եւս պէտք ունենանք ուրիշներու օգնութեան: Պատկերացուր, որ օր մը դուն փոսի մը մէջ ինկած ես եւ մարդիկ միայն քեզ կը դիտեն, արդեօք ի՞նչ պիտի զգայիր, ի՞նչ ապրումներ պիտի ունենայիր: Արդ, ուրիշ-

Այս ալ կրնան կարիքը զգալ քու օժանդակութեանդ:

Որպէս սկաուտ քու նշանաբանիդ՝ «Մի՛շտ Պատրաստ»-ին հաւատարիմ, անվարան օգնութեան հասիր մանաւանդ անկարներուն, օրինակ, եթէ կոյր մը ճամբայ պիտի անցնի ձեռքդ երկարէ իրեն, ծեր մը եթէ ի վիճակի չէ ծանր բեռ մը շալկելու, օգնէ իրեն, եւայլն: Լաւապէս պէտք է ըմբռնես, որ կատարած բարիքիդ դիմաց որեւէ ակնկալութիւն պիտի չունենաս:

Այս բոլորէն ետք, պիտի ունենաս կեանքիդ ամենէն ուրախ պահը, երբ պիտի տեսնես որ քու օգնութեամբդ քեզի նմանները երջանկացուցած ես:

5.- Արեւ (Արեւոյշ) բարեգամ է բոլորին եւ եղբայր՝ (բոյր) ուրիշ սպաւտի, ամեն ընկերային կարգի խմբութեան:

սար աչքով:

Ինչպէս գիտես, սկաուտութիւնը համաշխարհային շարժում մըն է, որուն անդամները ունին միեւնոյն դաւանանքը եւ նոյնանման նպատակ: Այս անդամները միասին կը կազմեն մէկ ընտանիք՝ սկաուտական ընտանիքը, եւ իբրեւ մէկ ընտանիքի անդամներ, անոնք եղբայրներ եւ քոյրեր են: Այս պէտք է ըլլայ սկաուտին յարաբերութեան չափանիշը ուրիշ սկաուտի մը հետ, իսկ եթէ դիմացինը սկաուտ չէ՝ անոր պէտք է նայի որպէս բարեկամ. պէտք չէ արհամարհէ աղքատը կամ ատէ հարուստը, այլ նայի հաւասար աչքով:

6.- Արեւ (Արեւոյշ) բարեպիտի է

Սկաուտը քաղաքավար է ու պէտք է յարգէ շուրջինները, բայց գիտցիր որ միայն չհայհոյելով կամ ուրիշին նեղութիւն չտալով չէ որ քաղաքավար կ'ըլլաս: Ապրելակերպդ մեծ դեր ունի: Եթէ թոյլ

տաս որ քու մեծերդ անցնին քեզմէ առաջ, կամ եթէ սպասես որ տարեց մը նախ խօսի, եւայլն, այդ ատեն կ'ըլլաս բարեկիրթ: Արդէն բառին երկու բաժիններով կը բացատրուի իմաստը - «Բարի» եւ «Կիրթ»:

7.- Արիւն (Արեւոյշ) սաքուր Հայերէն ԿԵ ԽՕՍԻ ԱՄԷՆ ԱՏԵՆ ԵՒ ԱՄԷՆ ՏԵՊ

Յաւաքականութիւն մը կը կոչուի ազգ, երբ ունի իրեն յատուկ հայրենիք եւ լեզու: Մենք ալ հայերս որպէս ազգ ունինք «հայերէն» լեզուն՝ մեր լեզուն:

Եթէ հայ ենք, ինչո՞ւ օտար լեզու պիտի խօսինք մեր հայ ընկերներուն հետ: Մեր լեզուին մէջ բառե՞ր կը պակասին: Յայերէնով դժուար է բան մը բացատրել հայ բարեկամիդ: Մեր լեզուն տգե՞ղ է: Ո՞չ: Մեր լեզուն ամենէն հին լեզուներէն է ու անուշ է: Ուրեմն պէտք է խօսինք մեր լեզուն:

Ուրիշ հարց մըն ալ կայ. կարելի՞ է երկու լեզու գործածել միաժամանակ, այսինքն՝ կարելի՞ է քանի մը բառ հայերէնով եւ քանի մը բառ օտար լեզուով կազմել նախադասութիւն մը: Ո՞չ: Նախընտրելի է ամբողջութեամբ մէկ լեզուով արտայայտուիլ, կա՛մ հայերէնով կամ ամբողջութեամբ ուրիշ լեզուով:

8.- Արիւն (Արեւոյշ) ԱՆԱՍՈՒՆՏԵՐԸ ԵՒ ԲՈՅՍԵՐԸ ԿԵ ԱՐԻՔ ՈՒ ԿԵ ՊԱՇՏՊԱՆՔ

Սկաւառ մը պէտք չէ չարչարել կամ սպաննել այն անասունները, որոնք վնաս չեն հասցներ իրեն: Ինչո՞ւ կոխկոռտել մըրջիւնները, կամ ինչո՞ւ կից տալ թաղին շան կամ կատուին. ի՞նչ վնաս կը հասցնեն քեզի: Անոնք նոյնիսկ կարելոր են մարդոց համար: Օրինակ, թաղին շունը կը զգուշացնէ թաղեցիները, երբ օտար անձ մը գայ: Կատուն հեռու կը պահէ առնետներ եւ

վնասակար զանազան միջատներ: Այսուհանդերձ, գիտենք որ մսեղենները կու գան կենդանիներեն: Ուրեմն, պիտի չօգտագործե՞նք կենդանիները, որպես սնունդ: Միտք բանին այն պետք է ըլլայ, որ պետք չէ

չէ չարչարել կենդանիները զանոնք մորթած ժամանակ. պետք է վարպետօրէն կատարել գործողութիւնը, արագ եւ սուր դանակով: Բան մը եւս, սիրելով եւ պաշտպանելով հանդերձ կենդանիները, մարդիկ պետք է զգուշանան անոնց մօտ ապրելէ, որովհետեւ անասունները ունին զանազան մանրէներ, որոնք վտանգաւոր են մարդոց առողջութեան համար: Ինչ կը վերաբերի բոյսերուն, պետք է որ մարդիկ պաշտպանեն բոյսերը եւ կանաչուրիւնը, որոնք կարելոր են երկրագունդին, որովհետեւ կու տան թթուածին (Oxygen) եւ կը հաւասարակշռեն աշխարհի կլիմայական (Ecologic) վիճակը: Իսկ ծաղիկներն ու բոյսերը իրենց հաճելի գոյներով կը գեղեցկացնեն մեր շրջապատը եւ հանդարտութիւն կու տան մարդոց հոգիներուն:

9.- Արեւ (Արեւոյշ) միջ ջուրութ եւ ԽՆՏՈՒՄԱՐՆ Է

Եթէ սկաուտ մը կարենայ յաղթահարել դժուարութեան եւ տխրութեան, միշտ ուրախ կ'ըլլայ: Օրինակ, եթէ տրուած է քեզի պարտականութիւն մը՝ ջուր բերել բանակավայր, կրնաս ինքզինքիդ հարցնել, թէ միայն ե՞ս կայի ջուր բերելու համար եւ թէ՛ պիտի յոգնիմ, դժուար է, ծանր է: Այս պարագային տխուր պիտի ըլլաս: Բայց եթէ ըսես ինքզինքիդ, թէ եղբայրներուս կարիքը հոգալու համար այսօր ե՛ս կը բերեմ ջուրը, վաղը ուրիշ մը կը բերե, պիտի ըլլաս ուրախ, որ բարիք մը կը գործես եւ օգտակար կ'ըլլաս: Երկրորդ օրինակ մը, ընտանիքով այցելութիւն մը պիտի կատարեք եւ սակայն դուն կ'ուզեիր ընկերոջ մը հետ պաղպաղակ ուտելու երթալ: Կրնաս ըսել, որ

տխուր ես, որովհետև ուզածդ պիտի չկարենաս ընել: Բայց կրնաս նաև ըսել, որ ուրիշ առիթով ընկերոջս հետ կ'երթամ եւ կ'ըլլաս ուրախ:

Սկսուող կ'արտայայտե իր ուրախութիւնը: Խանդավառ է, կ'երգէ, կանչեր կ'ըսէ: Բայց շատեր կը շփոթեն գուարճութիւնը իրարանցումին հետ: Խանդավառութիւնը ունի իր կարգն ու կանոնը, որուն սահմաններուն մէջ պէտք է մնայ սկսուողը:

10.- Արբն (Արեւոյշ) ԱՆՆԱՏԱՆԵՐ ԵՒ ԿՈՐԾԻՒ Է

Աշխատասիրութիւնը մարդկային յատկութիւն մըն է: Ան կ'ապահովէ մարդոց գոյութիւնը: Սկսուող միշտ կ'օգնէ ուրիշին:

Գործով, աշխատանքով արդիւնքի հասնելով է որ օգնած կ'ըլլայ: Աշխատանքով օգնած կ'ըլլայ նաև ինքզինքին: Աշխատանքով մէկը փորձառութիւն ձեռք կը ձգէ: Կ'ըսուի, որ փորձառութիւնը ամենամեծ դպրոցն է: Աշխատասեր անձ մը իր կատարած գործերուն արդիւնքով կ'ունենայ նաև հոգեկան գոհունակութիւն:

Կրնա՞ս երեւակայել ծոյլ սկսուող մը, ինչպէ՞ս պիտի «Բարձրանայ ու Բարձրացնէ», ինչպէ՞ս պիտի «միշտ օգնէ ուրիշին», ինչպէ՞ս «միշտ պատրաստ» պիտի ըլլայ:

11.- ՄԱՆՈՒՑ ԵՒ ՏԱՆՈՒՊ Է

Ճիշդ բացատրութիւն մը տալու համար, «տնտեսող» բառին կրնանք ըսել. ճիշդ տեղը եւ պէտք եղածը գործածել, պէտք եղած քանակութեամբ միայն: Տնտեսելու մէջ կայ նաև հետեւեալը. աշխատանքի մը համար օգտագործել հինգած կամ անգործածելի առարկաներէ եկած զանազան բաժիններ, օրինակ՝ եթէ ձեռային աշխատանքի մը համար պէտք ունենանք խաւաքարտի, կըրնանք գործածել կօշիկի տուփերու խաւաքարտը: Ուրիշ բան

Մը եւս, գործածուած առարկայ մը, անգամ մը եւս կարենալ գործածելու համար, պէտք է հոգ տանիլ անոր: Օրինակ, ձեռնային աշխատանքի մը համար օգտագործուած պարանները պէտք է վերստին քակել ամբողջութեամբ եւ փաթթել, պահել եւ ոչ թէ կտրտել: Հիւսք կապ մը ընելէ ետք, եթէ պարան անելնայ՝ պէտք չէ կտրել, այլ ամփոփել եւ պահել, ուրիշ անգամ մը անելի երկար պէտք ունենալու պարագային գործածելու համար:

12.- Արեւ (Արեւոյշո) մաքուր է մսածուսով, խօսքով եւ գործով

Ինչպէս կարելոր է մարմինը մաքուր պահել, կարելոր է նաեւ միտքը մաքուր պահել, որովհետեւ եթէ աղտոտ մարդը հիւանդութիւն կը յառաջացնէ մարմինին, այդպէս ալ աղտոտ մտածումը իր վատ անդրադարձը կ'ունենայ սկաուտին խօսքին եւ գործին վրայ: Եթէ սկաուտին ուղեղը, միտքը լեցուին գէշ մտածումներով, ան վստահաբար պիտի սկսի ստախօսել, բամբասել եւ անվայել բառեր գործածել (խօսք) կամ նոյնիսկ գողնալ ու չարութիւններ ընել (գործ): Դուն որոշէ, սկաուտին ո՞րն է վայելը աղտոտ մի՞տք, ստախօսութի՞ւն, գեղծարարութի՞ւն, թշնամութի՞ւն, գողութի՞ւն, թէ մաքուր միտք նուիրական խօսք, հաւատարմութիւն եւ ուղղամտութիւն:

ԱՀԱՐԱՐԿ ԱՎԱՌՏԻ ՊԱՐԱՆԱՔԻՆ 12
 յօդուածները: Թող անոք ԵՂԼԱՆ ԿԵԱՆԵՐ
 ՈՒՂԵՅՈՅՉՈՂ, ԵՒ ԸՆԴՈՒՄԷ ԶԱՆՈՒՔ ԻՔՐԵՒ ԺԱՅՈՒՄԸ
 ՊԱՏՈՒՐ: ԱՊԱ ՏԵԱ, ԹԷ ԿԵԱՆԵՐՊ ՈՐՔԱՆ ԱԲԵԼԻ
 ՈՒՐԱՆ ՊԻՏԻ ԱՊՐԻԱ, ՈՐՔԱՆ ԱԲԵԼԻ ԸՆԿԵՐՆԵՐ
 ԵՒ ԲԱՐԵԿԱՄԵՐ ՊԻՏԻ ՈՒԲԵՆԱՍ ԵՒ ԽԻՂՃՊ
 ՈՐՔԱՆ ՀԱՆԳՐԱՏ ՊԻՏԻ ԵՂԼԱՅ:
 ԿԱՏԱՐԷ՛:

*Անօրեայ կեանքէն տուր 3 օրինակներ,
ուր կ'օգնես ուրիշին.*

Ա.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Բ.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Գ.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ամբողջացր՛ւր հետեւեալ տախտակը.

* Հանրակառաքին մէջ նստած ես ու կին մը կը բարձրանայ ու տեղ չունի նստելու: Իրեն տեղդ կու տաս:

* Ուշ գիշեր ատեն ընկերներով կը վերադառնաս շարժապատկերի սրահէն ու ճամբան բարձրաձայն կը խօսիք ժապաւենին մասին:

* Դրացիին մայրը մահացած է, կը զգուշանաս հեռատեսիլին ձայնը բարձրացնելու:

* Եկեղեցի կ'երթաս ծովու յարմար կարճ տաբատով եւ շապիկով:

* Տեղէ մը ներս մտած ատեն թոյլ կու տաս որ քեզմէ առաջ անցնին տարեցները:

ճիշդ	սխալ

Գրէ՛ 2 օրինակներ, ուր աջխատանքի մը ընթացքին խնայողութիւն կ'ընես.

ա.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

P.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8.- Հ.Մ.Ը.Մ.ի նշանակը եւ նշանաբանը

Գծե՛ր ապա ներկե՛ր Հ.Մ.Ը.Մ.ի նշանակը

Հ.Մ.Ը.Մ.ի նշանակն է **ՎԱՀՄՆԸ**:

Պատասխանե՛ր հետեւեալ հարցումներուն.

- Ի՞նչ է Հ.Մ.Ը.Մ.ի նշանաբանը

.....

- Ո՞վ յղացած է նշանաբանը

.....

Հ.Մ.Ը.Մ.ի նշանաբանը զոյգ պարտադրանքներ կը դնէ իւրաքանչիւր միութենականի եւ սկաուտի ուսերուն վրայ: Անոնք զարգանալով, փորձառութիւն ձեռք բերելով պիտի յառաջա-

9.- Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սկսուածութեան Նշանակը եւ Նշանաբանը

Գծէ՛ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սկսուածական Նշանակը.

Նշանակակիւն մէջ ի՞նչ կը ներկայացնեն
Մասիսը, Արաքս գետը եւ արեւը.

Տո՛ւր մնացած բաժիններուն իմաստը.

Հ.Մ.Ը.Մ.ի նշանակը ինչո՞վ կը տարբերի համաջխարհային սկաուտական նշանակէն.

Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտները որդեգրած են համաջխարհային սկաուտութեան նշանաբանը, որն է՝

Տո՛ւր այս նշանաբանին իմաստը

10.- Սկաուտութեան խորհրդանիշը եւ Նշանաբանը

Լորտ Պեյտըն Փաուըլ սկաուտական շարժումի հիմնադրութեան հետ միատեղ, գայն օժտեց նշանակով մը, որ այլեւս պիտի նոյնանար սկաուտութեան հետ: Ան ընտրեց Շուշանաձաղիկը իբրեւ նշան: Ինչո՞ւ Շուշանաձաղիկը, որովհետեւ շուշանաձաղիկը կը խորհրդանշէ անմեղութիւն, սըրբութիւն, մաքրութիւն եւ այլ վսեմ

յատկութիւններ: Թագաւորութիւններ կամ իշխանութիւններ եւս կը գործածէին այս ծաղիկը իբրեւ խորհրդանիշ, գայն բարձրացնելով արքայական մակարդակի:

Ժամանակի ընթացքին, սկաուտները բացատրութիւն տուին այս ծաղիկին զանազան բաժիններուն: Վերի երեք տերեւները կը ներկայացնեն խոստումին երեք յօդուածները: Անոնց վրայի 2 աստղերը կը ներկայացնեն սկաուտին փայլուն աչքերը, որոնք միշտ արթուն են: Վարի 2 ծայրի տերեւները կը ներկայացնեն սկաուտին ժպտուն դէմքը, իսկ մէջտեղի տերեւը՝ սկաուտին լեզուն, որ ճշմարիտ է:

Սկաուտները որպէս մղիչ ոյժ, պետք ունէին նշանաբանի մը: Նշանաբանը բառ մը կամ 2 բառերով կազմուած կ'ըլլայ եւ մարդիկ գայն կ'ունենան իբրեւ կեանքի ուղի:

Սկաուտին նշանաբանը «**Մի՛շտ պատրաստ**» է: Սկաուտը մի՛շտ պատրաստ է դիմակալելու որեւէ պահանջ, որովհետեւ զարգացած է զանազան գիտելիքներով եւ անոնց փորձ-կիրարկումով ինքնավստահ դարձած է, ու գիտէ վարուելակեր-

պը որեւէ հարցի պարագային: Անշուշտ, շատ մը անգամներ
օժանդակութիւնները կամ պահանջները պիտի պարտադրեն
գոհողութիւն եւ հաճոյքէ զրկանք. ահա հոս է որ սկսուող,
«Մի՛շտ պատրաստ» նուիրումով, պիտի կատարէ պէտք եղա-
ծը, առանց դժուարանալու, առանց վարանելու: Օրինակ, ար-
կածի մը պարագային, նախնական դարմանումներու գոր-
ծադրութեամբ (First aid) սկսուող կրնայ կեանք մը փրկել, կամ
երբ պզտիկ մը կորսուած է ու առանձին մնացած, պիտի առաջ-
նորդէ զինք կեդրոն եւ զայն ապահով ձեռքերու յանձնէ:

ՅԻՇԷ՛. ԱԿԱՌՈՒՄԻՆ ԱՇԱՆԱՐԱՆԱ Է՛

«ՄԻ՛ՇՏ ՊԱՏՐԱՍՏ»

Ի՞նչ կը ներկայացնէ Շուշանաձաղիկը

* Վերի երեք տերեւները կը ներկայացնեն -----

* ----- կը ներկայացնեն սկաւտին
արթուն աչքերը

* Սկաւտին ժպտուն դէմքը ներկայացուած է-----
----- 2 ծայրի -----

* Մէջտեղի տերեւը կը ներկայացնէ -----

Անձնական փորձառութենէդ գրէ՛ 2 օրինակ,
ուր կիրարկած ես նշանաբանը.

**ՄԻՇՏ ՊԱՏՐԱՍՏ ԸՂԼԱՐ ԱՎԱՌՏԻՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՃՈՅՔ Է
ԵՒ ՈՉ ԹՎ ՊԱՏՐԱՌՈՒԱՆՔ:**

11.- Խոստման Արարողության Իմաստը եւ Խորհուրդը

Ժամը 10ն է: Սկաուտական խումբը պատուի կանգնած է: Դրօշակները կը ծածանին: Եղբայր Ռազմիկ խումբին դիմաց ծունկի եկած է: Կղերականը ոսկի խաչը եւ Աւետարանը ձեռքին, իր օրհնութիւնը կու տայ: Կարծես Աւարայրի դաշտն է: Հայկական բանակները պատրաստ կանգնած են: Ղեւնդ Երեց օրհնութիւն կու տայ զօրավար Վարդան Մամիկոնեանին, որ ծունկի եկած, Աւետարանին ու դրօշակին վրայ խոստում կու տայ՝ պահպանելու հայ ժողովուրդը դաժան թշնամիէն եւ պահելու քրիստոնէական կրօնը:

Այդ առաւօտ երբ տեսայ եղբայր Ռազմիկը, նկատեցի թէ ան շատ ուրախ եւ հպարտ էր: Ուզեցի գիտնալ պատճառը:

- Եղբայր Միեր, ըսաւ ան, ահա ատենէ մը ի վեր կը մասնակցիմ սկաուտական հաւաքոյթներու, սորվեցայ գիտելիքներ եւ զանոնք գործադրելով պիտի օգնեմ ուրիշին, սորվեցայ հաւատարիմ ըլլալ Աստուծոյ, վարժուեցայ նաեւ հնազանդիլ օրէնքներու: Ժամը 10ին խոստում պիտի տամ:

- Ըսէ՛ տեսնեմ, խոստում տալ ի՞նչ ըսել է:

- Այո՛, գիտեմ, սկաուտ պիտի ըլլամ եւ լրիւ տարագ պիտի հագուիմ, փողկապ, գլխարկ պիտի ունենամ եւ գօտի պիտի կապեմ:

- Այս բոլորը ճիշդ է եղբայր Ռազմիկ, բայց աւելի կարեւորը այն է, որ խոստում տալէդ վերջ, երբ ըսես որ բան մը պիտի ընես, անպայման ընես: Հիմա պիտի յայտնես, թէ քեզի վստահուած որեւէ պահանջ կամ առաջարկ անպայման պիտի գործադրե՛ս, հետեւողութեամբ, բծախնդրութեամբ, նաեւ պիտի ունենաս Արիին (Արենոյշին) դաւանանքը, որպէս կեանքի ուղեցոյց: Հոն ճշդուած պայմանները պիտի գործադրես: Դիւրին է խոստումը արտասանելը եւ ըսելը, բայց կրնայ դիւրին չըլլալ գործադրե-

լը: Յուսանք մինչեւ կեանքիդ վերջը կը յարգես խոստումդ Աստուծոյ եւ ծնողքիդ օրհնութեամբ:

Եւ ահա դարձեալ կը տեսնեմ եղբայր Ռազմիկը ձախ ձեռքով Հ.Մ.Ը.Մ.ի դրօշակը բռնած եւ աջով ալ բարեւի կանգնած, բարձրաձայն եւ կտրուկ կ'արտասանէ Արիին խոստումը:

** Ըլլալ հաւատարիմ Աստուծոյ եւ ծառայել Ազգիս ու Հայրենիքիս:*

** Միշտ օգնել ուրիշին եւ գործել իբրեւ պարտականութեան գիտակից արի եւ վեհանձն մարդ:*

** Նազանդիլ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արիներու (Արենոյշներու) դաւանանքին*

Եղբայր Յովիկ, խումբի խմբապետը իրեն կ'անցընէ փողկապը եւ գլխարկը, ինչպէս նաեւ ձախ գրպանին վրայ կ'ամրացնէ սկաուտութեան խորհրդանիշ՝ Շուշանաճաղիկը: Այսպիսով, եղբ. Ռազմիկ վերջնականապէս մաս կը կազմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական ընտանիքին:

Տո՛ւր օրինակ մը, ուր աջակերտ մը իր խոստումը չի յարգեր.

Տո՛ւր օրինակ մը, ուր սկաուտ մը իր խոստումը կը յարգէ.

Տո՛ւր օրինակ մը, ուր գործաւոր մը խոստում կու տայ.

12.- Բարեւներու Տեսակները եւ Անոնց Գործածութեան Եղանակը

Ի՞նչ կ'ընես երբ ծանօթ մը կամ բարեկամ մը տեսնես.

Ինչո՞ւ կը բարեւես.

Երբ երկու անձեր իրարու հանդիպին զիրար կը բարեւեն, ցոյց տալու համար որ զիրար կը ճանչնան, բարեկամ են եւ ծանօթ: Չանագան մշակոյթներ ունին բարեւելու տարբեր ձեւեր: Օրինակ, ձեռք թօթուել, քիթ-քիթի քսել, ձեռքը ճակտին ու բերնին դնել եւ ապա բանալ՝ դէպի առջեւ տանելով կամ բռունցքը իրարու զարնել, եւայլն :

Սկաուտներն ալ իրենց կարգին պէտք է բարեւեն զիրար ու իրենց բարեկամներուն, որովհետեւ ամեն սկաուտ բարեկամ է ուրիշ սկաուտի:

*Գրէ՛ դաւանանքի թիւ 5 յօդուածը, ուր
կը խօսի սկաուտներու բարեկամութեան մասին.*

*Սկաուտները ունին
բարեւելու յատուկ ձեւեր.*

1.- Պաշտօնապան բարեւ

Պատուի ա՛ն հրահանգին, եթէ սկաուտը լման տարագ հագած է, կը գործադրէ հրահանգը աջ ձեռքով. միջնեմատը կը դպչի ճակատին, արմուկը հորիզոնական, թելը եւ ձեռքը նոյն դիրքի վրայ:

Աջ ձեռքը կ'ըլլայ նկարին մէջ ցոյց տրուած ձեւով:

Ասքողաձո՛ւր.

Յուցամատը, միջնեմատը եւ մատնեմատը կը խորհրդանշեն -----
----- բաժինները:
Բթամատը ճկոյտին վրայ կը խորհրդանշէ պգտիկին-----
---մեծին:

Ծանօթ. Հին ժամանակներուն թագաւորներն ու թագուհիները կը փոխադրուէին աթոռներու վրայ, ուսամբարձ (շալկը-լած ուսի վրայ): Պարզ ժողովուրդը որպէսզի ցոյց տայ, թէ չ'ուզէր թագաւորին մակարդակին բարձրանալ, ձեռքով կը գոցէր իր տեսողութիւնը, այդ իմաստով մնացած է բարեւելու այս ձեւը:

2.- ԳՄՐՁՆԱՆՈՎ ՔԱՐԵՒ

Երբ սկսուողը իր ձեռքին գաւազան ունի, բարեւ կու տայ յատուկ ձեւով:

Պատուի ա՛ռ հրահանգին, պատրաստ վիճակի մէջ, աջ ձեռքով բռնած գաւազանը կը փոխանցէ ձախ ձեռքին: Կը բարձրացնէ գետնէն քիչ մը վեր՝ մօտ 20 cm (8 inch) ու աջ ձեռքը բարեւելու ձեւով կը տանի դէպի գաւազան ու ձախ բռունցքէն վեր դնելով ուղիղ կը կանգնի:

3.- ՉԵՌՆՈՒՄ

Տարբերելով բոլոր մարդոցմէ, սկսուողը կը ձեռնուի ձախ ձեռքով, ճկոյթը անցընելով դիմացինի ճկոյթին եւ ցուցամատը դնելով անոր բազկերակին վրայ: Իրարու

ձախ ձեռք թօթուելով եւ սեղմելով, սկսուողները իրենց սրտերուն մօտիկ ըլլալը կը յիշեցնեն:

4.- ԳՂՈՒՄՈՎ.

Անշուշտ կը պատահի որ սկսուող մը պէտք ունենայ բարեւելու եւ սակայն ձեռքերը զբաղած են (առարկայ շալկած է): Այս պարագային սկսուողը գլխու պզտիկ շարժումով մը բարեւ կու տայ:

Սկսուողները պարտաւոր են բարեւելու իրենց մեծաւորին, այսպէս ոեւէ սկսուող իրմէ բարձրաստիճան սկսուողին հետ խօսելէ առաջ պարտի «լման բարեւ» տալ եւ բարեւին պատասխանը ստանալէ ետք միայն խօսելու սկսիլ:

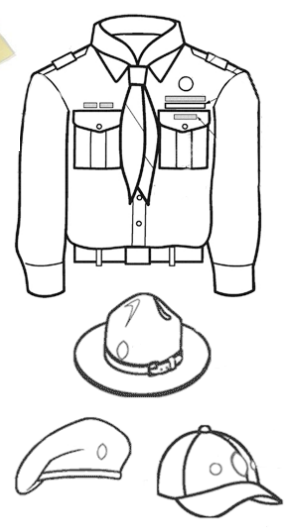
13.- Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սկաուտական Տարագին Ջանազան Մասերը

Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտները կը հագնին տարագ: Ան պետք է ըլլայ միշտ լման, մաքուր եւ կանոնաւոր սկաուտին նման:

Իւրաքանչիւր երկրի մէջ գտնուող Հ.Մ.Ը.Մ.ական սկաուտին տարագը կը պատշաճի տեղւոյն սկաուտներու տարագին, սակայն միշտ կտորներ կան, որոնք Հ.Մ.Ը.Մ.ի բոլոր սկաուտները ունին իրենց տարագին վրայ, ըլլան անոնք Հայաստան, Միջին Արեւելք, Եւրոպա կամ Ամերիկա:

Թուէ՛ այն հինգ կտորները, որոնք կը կրեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի բոլոր սկաուտները.

- 1.-
- 2.-
- 3.-
- 4.-
- 5.-

Գրէ՛ հազած տարագիդ մանրամասնութիւնները.

- Պերէ, պոէր, գդակ
- Ի՞նչ գոյն շապիկ
- Երկա՞ր թէ կարճ տաբատ եւ ի՞նչ գոյն
- Գուլպային գոյնը
- Ուրիշ ի՞նչ նշաններ ունիս
- Տարագդ

14.- Գիտնալ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սկսուտական Կարգերը, Աստիճաններն ու Պաշտօնները

Իրաքանչիւր կարգի տուփիկին մէջ դի՛ր
համապատասխան նշանակը (իսկական նշա-
նակը փակցնելով եւ կամ գծագրութեամբ):

Կարգ եւ
Աստիճան

Նորագիր

Նորընծայ

Բ. կարգ

Ա. կարգ

Վկայեալ

Արարատեան

Սկաուտական Աստիճաններն ու Պաշտոնները

Սկաուտական հետեւեալ աստիճաններն ու պաշտոնները, որոնք խառն գրուած են, ստորեւ տրուած տախտակին մէջ գրէ յաջորդական կարգով, սկսելով բարձրագոյնէն:

Առաջնորդ, մասնաճիւղի խմբապետ, փոխ առաջնորդ, շրջանային ընդհանուր խմբապետ, միաւորի խմբապետ, խմբապետ, վարիչ առաջնորդ, շրջանային խմբապետ, արեւլա, փոխ խմբապետ, պալու, պաղիրա:

	ՏԻՏՈՒՍ	ՆՇԱՆ (գոյն)	ՏԱՐԱԶԻՆ ՎՐԱՅ Ո՞ՒՐ ԿԸ ՂՐՈՒՐ
1			
2			
3			
4			
5			
6			

7			
8			
9			
10			
11			
12			

15.- Գիտնալ Խմբակային Դրօշակին Իմաստը

Գծե՛ խմբակիդ դրօշակը,
ծղո՛ւ չափերը եւ գոյները

**Ձեռային ԱՇԽԱՏԱՆՔՈՎ ՄԵ ՍԱՍՆԱԿՅՈՒԹԻՒՆԻ ԲԵՐ
ԴՐՕՇԱԿԻ ԳԱՄՁԱՆԻՆ ԿՐԱԿԻ ՉԱՐԴԱՐԱՆԵՐԻՆ ԵՒ ՀՈՍ
ԱՐՁԱՆԱԳՐԷ ԹԷ ԻՆՉ ԷՐ ՔՈՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔՈՎ:**

.....
.....
.....
.....

Խմբակային դրօշակը խմբակին անունը խորհրդանշող այն գոյքն է, զոր խմբակի ոեւէ անդամ պետք է հսկէ, որ միշտ մաքուր մնայ, չկորսուի ու չմաշի: Ան խմբակին պատիւն է: Ամեն հաւաքոյթի ան պետք է արդուկուած ըլլայ: Դրօշակի արարողութեան ընթացքին, խմբակին առաջնորդը գայն կը բռնէ իր աջ ձեռքով:

16.- Գաղափար Ունենալ Խմբակային Գործելակերպի Մասին

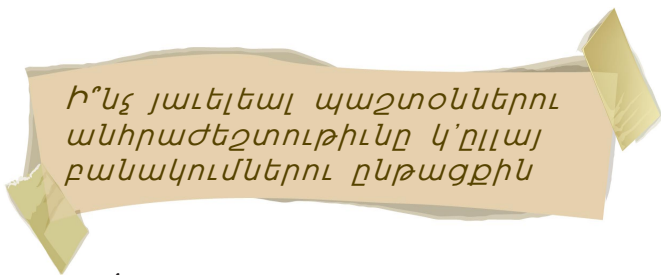
Խմբակը կը բաղկանայ 8ԷՆ 10 սկաուտներէ: Ան կ'ունենայ մէկ առաջնորդ, մէկ փոխ առաջնորդ եւ անդամներ: Խմբակը առաջին հատուածն է խումբին: Առհասարակ աշխատանք մը կը տրուի խումբին խմբապետին կողմէ՝ առաջնորդին, որ իր կարգին կը փոխանցէ խմբակին եւ միասնաբար կը կատարեն աշխատանքը: Ամբողջ խմբակն է որ կը վերցնէ տրուած աշխատանքին պատասխանատուութիւնը: Գործակցաբար կը յաջողցնեն պարտականութիւնը: Նոյնանման աշխատանքներու պարագային, խմբակային մրցակցութիւն տեղի կ'ունենայ: Այս մրցակցութիւնը կ'ըլլայ սկաուտական ոգիով, մեկնելով աշխատանքը լաւագոյնս ներկայացնելու մտահոգութենէն:

Խմբակը ունի ենթաբաժանումներ: Այսպէս, իւրաքանչիւր սկաուտ ունի պաշտօն մը, զոր պարտի կատարել: Պաշտօններ կան, որոնք մնայուն են, իսկ ուրիշներ՝ կը տրուին ըստ պահանջի:

*Գրէ՛ խմբակիդ անդամներուն
անունները եւ իւրաքանչիւրին պաշտօնը*

- *
- *
- *
- *

* -----
* -----
* -----

* -----
* -----
* -----
* -----
* -----

Ի՞նչ է քու պաշտօնդ խմբակէն ներս

Ի՞նչ են պարտականութիւններդ

Ի՞նչ ձեւերով կրնաս բարելաւել աշխատանքդ

Տուեսյ ւրճար քննարկում

*Ուշադրութեամբ կարդայ այս գրութիւնը,
ապա պատասխանէ՛ հարցումներուն:*

«Արծիւ» խմբակը խմբակային իր ժողովին որոշած էր, որպէս խմբակային աշխատանք, հաւաքոյթի ընթացքին շինել թռչուններու համար պզտիկ տնակներ, որոնք հետագային պիտի զետեղուին բնութեան մէջ: Եղբ. Վազգէն աշխատանքները բաժնած էր: Այսպէս, իւրաքանչիւր անդամ ուներ իր պարտականութիւնը.- Եղբայր Զրաչ պիտի պատրաստէր քարտէսները, Եղբայր Գրիգոր պիտի բերէր խէժ, Եղբ. Վարանդ՝ 3 սղոց, Եղբ. Վիգէն՝ սրճագոյն ներկ, Եղբ. Արմէն՝ բամպակ, Եղբ. Արա՝ գամ: Եղբայր Վազգէնը ինք պիտի գներ տախտակները:

Հաւաքոյթին օրը հետեւեալը պատահեցաւ: Առաւօտեան ժամը 8ին Եղբ. Վազգէն եկաւ ակումբ պատրաստելու համար աշխատանքին վայրը: Ապա խմբակին անդամները յաջորդաբար սկսան հասնիլ: Եղբայր Զրաչ անմիջապէս որ հասաւ, Եղբ. Վազգէնին հաղորդեց որ ինք չէ կարողացած քարտէսները պատրաստել, որովհետեւ շարժապատկերի գացած է: Ժամը 8.20ին, Եղբ. Սեւակ խումբին խմբապետը իր քով կը կանչէ Եղբ. Վազգէնը ու կ'ըսէ, թէ Եղբայր Վիգէնին հայրը եկած է ըսելու, որ Եղբայր Վիգէն անհանգիստ է ու պիտի բացակայի հաւաքոյթէն, բայց ղրկած է երկու շիշ սրճագոյն ներկ: Ժամը 8.30ի դրօշակի արարողութենէն ետք, Եղբ. Վարանդ տակաւին եկած չէր: Խմբակը ուզեց սկսիլ աշխատանքին սակայն ...

ՀԱՐՅՈՒՄՆԵՐ.

1.- Ո՞վ էր եղբ. Վազգէն

2.- Ի՞նչ էր խմբակին անունը

3.- Քանի՞ անդամներէ կը բաղկանար
խմբակը

4.- Ո՞ր թուականին համար որոշած էին
խմբակային աշխատանքը

5.- Քանի՞ բացակայ կար ճշդուած
աշխատանքին օրը

6.- Որո՞նք բացակայած էին

7.- Թուէ՛ իւրաքանչիւրին
պարտականութիւնը

8.- Ի՞նչ ըրած էր եղբ. Վիգէն

9.- Ի՞նչ ըրած էր եղբ. Վարանդ

10.- Ի՞նչ ըրած էր Եղբ. Յրաչ

11.- Իւրաքանչիւրի պարագային տո՛ւր
անձնական կարծիքդ
Եղբ. Վարանդ

Եղբ. Վիգէն

Եղբ. Յրաչ

12.- Ի՞նչ կը նշանակէ պարտականութիւն:
Տո՛ւր օրինակ մը

13.- Ի՞նչ կը նշանակէ պարտականութեան
գիտակցութիւն

14.- Որո՞նք գիտակից էին իրենց
պարտականութեան

15.- Ի՞նչ եղաւ Եղբայրներ Վարանդին եւ
Յրաչին պարտականութեան թերացումին
հետեւանքը

16.- Պատկերացուր, թե խմբակը ի՞նչ կրնայ
ըրա՞ծ ըլլալ այդ հաւաքոյթին

17.- Լաւապէս Կիրարկել Կարգապահական Վարժութիւնները

Երբ Լորտ Պէյտըն Փառըլ սկսուտական շարժումը հիմնեց՝ իր գլխաւոր մտահոգութիւնն էր տղաք փոքր տարիքէն կարգապահութեան վարժեցնել, ունենալու համար տիպար զինուորներ: Այսպէս, տղոց այլազան վարժութիւններուն մէջ տեղ գտան կարգապահական շարժումներ: Ներկայիս այս կարգապահական վարժութիւնները կը կիրարկուին հաւաքոյթներու ընթացքին: Միօրինակ շարժումները եւ ճշգրտութիւնը կը հմայեն ներկաները եւ անոնց յարգանքը կը պարտադրեն, նաեւ հրահանգները կիրարկելով սկսուտը կը վարժուի հնազանդելու:

Ուրեմն, պէտք է որ կարգապահական վարժութիւնները լաւապէս կիրարկեն, առանց գանգատելու: Յիշէ՛. խմբապետը իր հաճոյքին համար չէ, որ կը պահանջէ այս վարժութիւնները:

Երբ սկսուտը իրեն վստահուած աշխատանքները լաւապէս գործադրէ՛ կ'ըլլայ տիպար:

Կարգապահական հրահանգը ունի երկու բաժին

ա.- Պատասխանիմ բաժին: Սկսուտը կը պատրաստուի գործադրելու համար հրահանգը:

բ.- Կատարիմ բաժին: Սկսուտը կը կատարէ հրահանգը: